

Motivering van de Raad: Standpunt (EU) nr. 8/2020 van de Raad in eerste lezing met het oog op de vaststelling van een verordening van het Europees Parlement en de Raad betreffende de totstandbrenging van een kader ter bevordering van duurzame beleggingen en tot wijziging van Verordening (EU) 2019/2088

(2020/C 184/02)

I. INLEIDING

Op 8 maart 2018 maakte de Commissie het actieplan “Duurzame groei financieren” bekend met een ambitieuze en integrale strategie voor duurzame financiering. Een van de voornaamste doelstellingen van dat actieplan is kapitaalstromen te richten op duurzame beleggingen teneinde duurzame en inclusieve groei te genereren.

Hiertoe diende de Commissie op 24 mei 2018 bij de Raad een pakket wetgevingsvoorstellen in:

- een voorstel voor een verordening van het Europees Parlement en de Raad betreffende de totstandbrenging van een raamwerk om duurzame beleggingen te bevorderen, ook “de taxonomieverordening” genoemd;
- een voorstel voor een verordening van het Europees Parlement en de Raad betreffende informatieverstopping in verband met duurzame beleggingen en duurzaamheidsrisico's en tot wijziging van Richtlijn (EU) 2016/2341, ook “de verordening informatieverstopping” genoemd, en
- een voorstel voor een verordening van het Europees Parlement en de Raad tot wijziging van Verordening (EU) 2016/1011 inzake koolstofarme benchmarks en benchmarks met een positieve koolstofbalans, ook “de benchmarkverordening” genoemd.

De verordening informatieverstopping en de benchmarkverordening zijn in het *Publicatieblad van de Europese Unie* bekendgemaakt als respectievelijk de Verordeningen (EU) 2019/2088 ⁽¹⁾ en (EU) 2019/2089 ⁽²⁾.

Het Europees Parlement heeft tijdens zijn plenaire vergadering van 28 maart 2019 zijn standpunt over de taxonomieverordening in eerste lezing vastgesteld.

De Groep financiële diensten heeft de voorgestelde taxonomieverordening in een aantal vergaderingen onder verschillende voorzitterschappen besproken.

Het Comité van permanente vertegenwoordigers (2e deel) bereikte op 25 september 2019 overeenstemming over een eerste onderhandelingsmandaat. Dit mandaat werd op 16 december 2019 herzien.

Op 16 december 2019 werd een definitief compromis met het Europees Parlement bereikt, waardoor de onderhandelingen konden worden afgerond.

De Commissie economische en monetaire zaken (ECON) en de Commissie milieubeheer, volksgezondheid en voedselveiligheid (ENVI) van het Europees Parlement hechtten op 23 januari 2020 hun goedkeuring aan het resultaat van de dialoogonderhandelingen. Op 24 januari 2020 lieten de voorzitters van die commissies het voorzitterschap bij brief weten dat zij de plenaire vergadering zouden aanbevelen het standpunt van de Raad (nog bij te werken door de juristen-vertalers) in de tweede lezing van het Parlement te aanvaarden.

Op 18 februari 2020 bereikte de Raad een politiek akkoord over de herziene tekst.

Rekening houdend met dit akkoord en na juridisch-taalkundige bijwerking ervan heeft de Raad op 15 april 2020 zijn standpunt in eerste lezing vastgesteld, overeenkomstig de gewone wetgevingsprocedure van artikel 294 van het Verdrag betreffende de werking van de Europese Unie (VWEU).

⁽¹⁾ PB L 317 van 9.12.2019, blz. 1.

⁽²⁾ PB L 317 van 9.12.2019, blz. 17.

II. DOELSTELLING

Een van de doelstellingen van het actieplan “Duurzame groei financieren” is kapitaalstromen te richten op duurzame beleggingen teneinde duurzame en inclusieve groei te genereren. De vaststelling van de taxonomieverordening, waarbij een uniform classificatiesysteem voor duurzame activiteiten wordt opgezet, is daartoe de belangrijkste en dringendste maatregel. Duidelijke richtsnoeren over activiteiten die kunnen worden aangemerkt als activiteiten die aan milieudoelstellingen bijdragen, zullen helpen om beleggers te informeren over de beleggingen die ecologisch duurzame economische activiteiten financieren. De criteria om te bepalen of een economische activiteit kan worden aangemerkt als een ecologisch duurzame economische activiteit, moeten op Unieniveau worden geharmoniseerd om de obstakels voor het functioneren van de interne markt met betrekking tot het aantrekken van middelen voor duurzaamheidsprojecten weg te nemen en te voorkomen dat er in de toekomst nog meer obstakels voor dergelijke projecten ontstaan. Door een dergelijke harmonisatie wordt het voor economische spelers eenvoudiger om over de grenzen heen financiering voor hun ecologisch duurzame activiteiten aan te trekken, omdat hun economische activiteiten aan uniforme criteria zouden kunnen worden getoetst en aldus kunnen worden geselecteerd als onderliggende activa voor ecologisch duurzame beleggingen. Een dergelijke harmonisatie zal daarom grensoverschrijdende duurzame beleggingen in de Unie faciliteren.

Ter bepaling van de ecologische duurzaamheid van een bepaalde economische activiteit zal in de taxonomieverordening een uitputtende lijst worden vastgesteld met de volgende zes milieudoelstellingen: de mitigatie van klimaatverandering; de adaptatie aan klimaatverandering; het duurzaam gebruik en de bescherming van water en mariene hulpbronnen; de transitie naar een circulaire economie; de preventie en bestrijding van verontreiniging; de bescherming en het herstel van de biodiversiteit en ecosystemen.

Voor elk van de milieudoelstellingen zal de Commissie middels gedelegeerde handelingen uniforme technische screeningcriteria vaststellen aan de hand waarvan kan worden bepaald of economische activiteiten substantieel aan die doelstelling bijdragen. Een belangrijk element van de uniforme criteria is ook dat ernstige afbreuk aan deze milieudoelstellingen wordt voorkomen, om te voorkomen dat beleggingen als ecologisch duurzaam worden aangemerkt in gevallen waarin de economische activiteiten die van deze beleggingen profiteren, het milieu meer schaden dan dat ze aan een milieudoelstelling bijdragen. Daarnaast is ook inachtneming van minimumgaranties een voorwaarde om economische activiteiten als ecologisch duurzaam te kunnen aanmerken.

III. ANALYSE VAN HET STANDPUNT VAN DE RAAD IN EERSTE LEZING

a) Materieel toepassingsgebied

In de tekst van de Raad blijft de focus van de taxonomieverordening op het definiëren van ecologisch duurzame activiteiten met een substantieel effect op de ecologische duurzaamheid, waarmee wordt tegemoetgekomen aan de dringendste behoefte om op Unieniveau te bepalen welke activiteiten als groen moeten worden beschouwd. Daarnaast wordt in de tekst van de Raad aan de Commissie gevraagd om uiterlijk op 31 december 2021 een verslag te publiceren waarin de bepalingen worden beschreven die nodig zouden zijn om het toepassingsgebied uit te breiden van ecologisch duurzame economische activiteiten tot economische activiteiten die geen substantieel effect hebben op de ecologische duurzaamheid, economische activiteiten die de ecologische duurzaamheid aanzienlijk schaden en andere duurzaamheidsdoelstellingen, zoals sociale doelstellingen.

Voorts zal de taxonomieverordening, teneinde de transparantie te vergroten en ervoor te zorgen dat financiëlemarktdelnemers eindbeleggers een objectief referentiepunt verstrekken over het aandeel van de beleggingen dat ecologisch duurzame economische activiteiten financiert, een aanvulling vormen op de regels inzake transparantie bij precontractuele informatievervalsing en in periodieke verslagen krachtens de verordening informatievervalsing, niet alleen met betrekking tot taxonomie-conforme financiële producten, maar ook met betrekking tot andere financiële producten, waaronder een verplichting dat te verschaffen informatie vergezeld moet gaan van feitelijke verklaringen.

b) Personeel toepassingsgebied

Het standpunt van de Raad bepaalt dat grote ondernemingen die op grond van artikel 19 bis of artikel 29 bis van Richtlijn 2013/34/EU verplicht zijn niet-financiële informatie openbaar te maken, in hun niet-financiële verklaring of geconsolideerde niet-financiële verklaring rapporteren over bepaalde klimaatgerelateerde kritische prestatie-indicatoren die zijn gebaseerd op het bij de taxonomieverordening vastgestelde kader. Beleggers die geïnteresseerd zijn in ondernemingen waarvan de producten en diensten substantieel bijdragen aan een van de in de taxonomieverordening vermelde milieudoelstellingen, hebben baat bij deze informatie.

c) Governance

Gezien de specifieke technische details die nodig zijn om de milieueffecten van een economische activiteit te beoordelen, en gezien het snel veranderende karakter van wetenschap en technologie, zal de Commissie regelmatig, middels gedelegeerde handelingen overeenkomstig de beginselen en procedures van het Interinstitutioneel Akkoord van 13 april 2016 over beter wetgeven, technische screeningcriteria voor ecologisch duurzame economische activiteiten vaststellen en aanpassen, door de deskundigengroep voor duurzame financiering van de lidstaten en het platform voor duurzame financiering hierbij te betrekken. De Commissie zal het platform opzetten, dat moet bestaan uit een breed scala van deskundigen die de publieke en de particuliere sector alsook het maatschappelijk middenveld vertegenwoordigen.

d) Klimaatneutraliteit

De tekst van de Raad bevat duidelijke voorschriften voor technische screeningcriteria die de Commissie bij de ontwikkeling van die criteria door middel van gedelegeerde handelingen in acht zal moeten nemen. Met betrekking tot die voorschriften geldt onder meer dat zij het beginsel technologische neutraliteit bij de vaststelling van technische screeningcriteria erkennen, en bepalen dat technische screeningcriteria ervoor zullen zorgen dat de opwekking van elektriciteit middels vaste fossiele brandstoffen niet als ecologisch duurzame economische activiteit wordt aangemerkt. Voorts bevat de tekst van de Raad voorschriften voor transitie- en faciliterende activiteiten.

e) Termijnen voor de uitvoering

In de tekst van de Raad is bepaald dat de Commissie voorrang moet geven aan gedelegeerde handelingen die klimaatgerelateerde doelstellingen nastreven, door deze uiterlijk op 31 december 2020 vast te stellen, om ervoor te zorgen dat zij per 1 januari 2022 van toepassing worden. Voor gedelegeerde handelingen ter verwezenlijking van de resterende doelstellingen van de taxonomieverordening is gepland dat deze uiterlijk op 31 december 2021 worden vastgesteld, om ervoor te zorgen dat zij per 1 januari 2023 van toepassing worden.

Het Europees Parlement kon met deze wijzigingen instemmen.

IV. CONCLUSIE

Het standpunt van de Raad in eerste lezing geeft het compromis weer dat is bereikt in de onderhandelingen tussen de Raad en het Europees Parlement, met de steun van de Commissie.

De Raad is van oordeel dat zijn standpunt in eerste lezing een evenwichtig pakket vormt en dat de taxonomieverordening, zodra deze is vastgesteld, een sleutelrol zal spelen bij het richten van de kapitaalstromen op duurzame beleggingen teneinde duurzame en inclusieve groei te genereren, en dat het daarom een belangrijke stap is voor het verwezenlijken van de algemene doelstelling van de Europese Unie om in 2050 klimaatneutraal te zijn.